

Smernice za ocenjevanje eksponatov razglednic in motivnih kart

1. Uvod

Namen teh smernic za ocenjevanje je omogočiti zbiralcem in razstavljalcem ilustriranih poštних kart (v nadaljevanju razglednic) nastopiti s svojimi eksponati v javnosti in z njimi tudi tekmovati. Pri tem jih usmerjajo, kako izraziti svoje ideje o postavitvi, izdelavi in oblikovanju takšnih eksponatov. Smernice posredujejo sodnikom temeljno pomoč v odločitvah o uvrstitvi posameznih eksponatov razglednic.

2. Tekmovalni razred za razglednice

Za eksponate razglednic je urejen poseben tekmovalni razred v okviru splošnega razstavljanja z imenom Razglednice in motivne karte.

3. Primerno gradivo

Eksponat razglednic lahko vsebuje:

- 3.1 Predhodnice razglednic in reklamnih kartic.
- 3.2 Razglednice vseh vrst (uporabljene in neuporabljene) izdane s strani založb, tiskarn ali fotografov, ki izhajajo iz splošne prodaje oziroma kažejo komercialni izvor. Sem sodijo tudi:
 - a) reklamne kartice,
 - b) priložnostne kartice I (filatelistične celine z vtisnjeno vrednotnico ali napisom o plačani poštnini),
 - c) priložnostne kartice II (razglednice brez vtisnjene vrednotnice izdane ob posebnih priložnostih, katastrofah, razstavah ali spominske karte)
 - d) voščilnice, umetniške pa tudi kičaste kartice ipd.
- 3.3 Ročno poslikani kartoni in ilustracije poslane kot poštne kartice.
- 3.4 TCV kartice (Timbre sur côté vue); to so razglednice, ki imajo na slikovni strani nalepljeno in žigosano znamko in ne ustrezajo pravilom maksimafilije.
- 3.5 Spremljajoči izdelki malega formata, ki morajo biti vsebinsko povezani s prikazanim gradivom razglednic kot dopolnjujoče gradivo v zelo omejenem obsegu.
- 3.6 Ponatisi razglednic, vendar le pri raziskovalnih eksponatih.

Dopolnilni nasveti h gradivu:

Vse razglednice morajo ustrezati dovoljenim formatom poštних uprav ali Svetovne poštne zveze v času njihovega nastanka. Obrezovanje kartic ni dovoljeno.

Spremljajoče gradivo, kamor spada tudi filatelistično, je dovoljeno uporabiti le v zelo omejenem obsegu, največ 10 % obsega celotnega gradiva. Uporabljeno raznovrstno dodatno gradivo mora izpolnjevati nalogo, da poglobi izpovednost eksponata in omogoči njegovo vabljivo oblikovanje. Izrezki iz časopisov, prospekti in podobno gradivo niso dovoljeni.

Primeri dodatnega gradiva:

Ilustrirani pisemski papir, vinjete, reklamno gradivo, pivski podstavki, bankovci, kovanci, ilustrirane vstopnice ali vozni listki, ekslibrisi, nalepke (etikete) s steklenic, znamke (tudi na celotah), maksimum karte, ilustrirane dopisnice itd.

Razumljivo je, da mora biti osnovno in dopolnilno gradivo dobro ohranjeno. Ohranjenost se ocenjuje po tem, kakšna kakovost gradiva je iz določenega področja na razpolago.

Barvne fotokopije razglednic ali ilustracij se lahko uporabi le v raziskovalnih eksponatih. V besedilu ob gradivu je to potrebno navesti; take fotokopije morajo biti pomanjšane na 75 % originalne površine.

4. Neprimerno gradivo

- 4.1 Niso dovoljene: privatne fotografije, ki ne izvirajo iz splošne prodaje (trgovine), čeprav

so bile poslone kot razglednice.

- 4.2 Niso dovoljene fotografije ali fotokopije razglednic, razen kolikor niso prikazane v raziskovalen namene pod že opisanimi pogoji.
- 4.3 Gradivo, ki ni last razstavljalca in je posebej izposojeno za pripravo eksponata.
- 4.4 Prepovedano je razstavljati ilustrirane poštne kartice, ki so v nasprotju s kazenskimi določili države v kateri je razstava. Ekspozate, ki vsebujejo take primerke, lahko vodstvo razstave izloči tudi naknadno.

5. Razvrstitev eksponatov razglednic v glavne skupine

- 5.1 Topografski eksponati (o krajih, mestih, pokrajinah, gradnjah, kartice »Pozdrav iz...« itd.).
- 5.2 Tematski eksponati (o določeni temi).
- 5.3 Raziskovalni eksponati (o nastanku ali razvoju razglednic, vrstah tiska, tiskarnah, založbah, razglednice določenih umetnikov, grafikov ali fotografov, formati kartic ipd.)

6. Naslov, uvod, načrt

Vsak eksponat mora imeti naslovni list, kjer se nahaja naslov, uvod in načrt eksponata. Kratek uvod v eksponat služi kot vir osnovnih informacij.

S pomočjo načrta določa razstavljalcev strukturo eksponata in njegove dele (poglavja), pri čemer mora obdelati vse pomembne vidike, ki jih daje izbrani naslov. Naslov, načrt in vsebinski razvoj eksponata se morajo ujemati.

7. Temelji izdelave eksponata

V okviru izbrane teme je potrebno prikazati čim več raznovrstnih ilustracij in vrst izdelkov. V tekmovalni skupini topografije se razstavljalcev praviloma omeji na ožje področje zbiranja. Pri tem je popolnost prikazanega gradiva v ospredju izgradnje eksponata.

Tematski eksponati sledijo postavljenemu načrtu izbrane teme. Gradivo se lahko nanaša na izbrano temo po motivih ali besedilih na karticah.

Raziskovalni eksponati imajo temu ustrezni karakter, služijo kot poučna zbirka in prikazujejo pomembne postopke proizvodnje razglednic s pomočjo tipičnih primerov oziroma nastanek in razvoj določenih proizvajalcev. Kopije naslovnih strani kartic prinašajo tu pomembne informacije o gradivu. V tej skupini lahko prikažemo tudi ekspozate z deli določenih umetnikov ali fotografov. Tu lahko razstavljalcev pokaže posebej tudi osnutke in poskusne natise. Izbor razstavljenega gradiva je optimalen takrat, ko je očitna povezava med njim in izbrano temo.

Osebnostni raziskovalni dosežki so pomembni in jih je v besedilu eksponata potrebno poudariti. Redkost in izvirnost gradiva se kaže po tem, kako težko ga je pridobiti.

Besedila h gradivu naj bo čim manj, vendar naj bo izpovedno. Očitnih stvari ni potrebno opisovati, zaželeno pa so informacije »o ozadju« gradiva; založba, vrsta tiska, papir ali druge posebnosti.

Postavitev eksponata naj bo pripravljena čisto, uravnoveženo in okusno. Praviloma zadostujeta dve razglednici na enem listu formata A4. Za zračnost listov je zelo primerno spremljajoče gradivo manjšega formata.

8. Kriteriji za ocenjevanje

Ocenjevalni kriteriji in v nadaljevanju navedena razdelitev točk (skupaj 100) bi naj omogočila sodnikom uravnoveženo ocenjevanje eksponatov. Sodniki bi naj pri ocenjevanju preverili izpolnjevanje naslednjih kriterijev:

1. Obdelava in stopnja zahtevnosti

- a - Naslov, uvod in načrt (plan)
- Primeren uvod, ki pojasni vsebino.
 - Dobro prekrivanje (ujemanje) naslova in načrta.
 - Primerno členjenje načrta (poglavja, podpoglavja).
 - Korektnost, logičnost in uravnoteženost načrta.
- b - Razvoj (obdelava) vsebine
- Izpolnjene so vse pomembne stopnje razčlenitve.
 - Razvoj je pregleden.
 - Obseg, globina in uravnoteženost so skladni.
 - Stopnja težavnosti.

2. Znanje in raziskovanje

- a - Znanje
- Ali so uporabljeni korektni pojmi o razglednicah?
 - Izbor gradiva kaže dobro poznavanje izbrane teme.
 - Prikazano je poznavanje izdelave razglednic.
 - Vključeni so podatki »iz ozadja« (posredni podatki).
- b - Raziskovanje
- Splošno strokovno znanje.
 - Samostojna obdelava na osnovi ovrednotenja strokovne literature.
 - Prikazano je osebno raziskovanje.
 - Razstavljaivec prikazuje nova spoznanja.

3. Raznosterost, redkost in ohranjenost gradiva

- a - Raznosterost
- Primeren izbor raznoterega gradiva.
 - Izpovedna moč gradiva.
 - Izvirnost pri sestavi eksponata.
- b - Redkost
- Uporabljeno je le običajno gradivo.
 - V eksponatu so tudi redki primerki.
 - V eksponatu je tudi zelo redko gradivo.
- c - Ohranjenost
- Kakovost razglednic in spremljajočega gradiva je dobra:
 - le pri enostavnem gradivu
 - tudi pri redkem gradivu
 - posebej pri zelo redkem gradivu

4. Oblikovanje

- Porazdelitev gradiva in besedila na razstavnih listih
- Dober poudarek gradiva
- Čist in korekten opis
- Dobro razpoznavne posamezne točke (podpoglavja) v eksponatu.

10. Porazdelitev točk pri ocenjevanju eksponatov razglednic

<i>1. Obdelava in stopnja zahtevnosti</i>	35
• Naslov, uvod in načrt	10
• Razvoj zgodbe / Obseg	15

• Težavnostna stopnja / Pomembnost	10	
2. Znanje in raziskovanje		30
• Znanje	20	
• Raziskovanje	10	
3. Raznovrstnost, redkost in ohranjenost gradiva		30
• Raznovrstnost	10	
• Redkost	10	
• Ohranjenost	10	
4. Oblikovanje		5
SKUPAJ		100

Ekspozite razglednic ocenjuje posebej za to imenovana žirija sodnikov, ki jo določi organizator razstave.